

СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції**

18 лютого 2021 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ТА
ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
EUROPEAN INSTITUTE OFFURTHER EDUCATION
WO'JT OF GMINA GROMADSKA, POLAND
UNIVERSITY OF ECONOMY IN BYDGOSZCZ, POLAND**

СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

18 лютого 2021 року

Луцьк 2021

УДК 334.78.005.35(082)

В 69

**Рекомендовано до друку науковою радою
Волинського національного
університету імені Лесі Українки (протокол № 3 від 25.03.2021 р.)**

Рецензенти:

Чорний Р. С. – доктор економічних наук, професор, директор Нововолинського навчально-наукового інституту менеджменту, професор кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Західноукраїнського національного університету

Ляшенко О. М. – доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та забезпечення якості вищої освіти Луцького національного технічного університету

Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (18 лютого 2021 р.)] / відп. ред. О.М. Павлова, К. В. Павлов, Л. В. Шостак, А. М. Лялюк – Луцьк, 2021. – 565 с.

У збірнику подано тези доповідей на Міжнародній науково-практичній конференції. У них відображено теоретичні основи, перспективи забезпечення ефективності суб'єктів господарювання, перспективи розвитку корпорацій в умовах розвитку неоіндустріальної економіки.

Для науковців, економістів, фахівців і всіх, хто цікавиться питаннями розвитку економічної системи України.

УДК 334.78.005.35(082)

© Павлова О.М., Павлов К.В., Шостак Л.В., Лялюк А.М.
(упорядкування), 2021

Терон І. В. МАРКЕТИНГ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА ВНУТРІШНЬОМУ РИНКУ ПРАЦІ ПІДПРИЄМСТВА	307
Транченко Л. В., Транченко О. М. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	309
Шворак А. М. ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	311
Шмагельська М. О. КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ КОМПАНІЯМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	313

СЕКЦІЯ IV. Обліково-аналітичні процедури та аудит розвитку підприємств

Бездушна Ю. С. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ	316
Брік С. В. РЕЗЕРВ СУМНІВНИХ БОРГІВ: ФІНАНСОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК	318
Будько О. В. РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ АНАЛІЗУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	320
Внукова Н. М. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ АУДИТОРІВ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ	322
Волошин В. С., Гаврилюк М. С. ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР РОЗВИТКУ ХЛІБОЗАВОДУ	324
Ганяйло О. М. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙНУ В ОБЛІКОВІЙ ПРАКТИЦІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	326
Єрмолаєва М. В., Федько В. В. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	328
Жук В. М., Мельник К. П. АУДИТ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ	330
Жук Н. Л. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ОРЕНДИ ЗІ СКЛАДУ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА	332
Ілляшенко К. В. СУЧАСНА РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	334
Кириченко Ю. О., Пристемський О. С. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	336
Корольок Т. М. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: ДОСВІД ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	338
Костриченко В. М., Шандалюк І. О. АЛГОРИТМ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	340
Краєвський В. М., Костенко О. М. PESTLE-АНАЛІЗ ЯК ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	342
Кулик В. А., Пилипенко К. А. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ BIG DATA НА СИСТЕМУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	344
Левченко З. М., Кулик В. А., Дугар Т. Є. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ	346

технологією, може негативно вплинути на діяльність підприємства внаслідок розповсюдження конфіденційних даних.

Отже, технологія блокчейну в обліку лише стає предметом вивчення, проте вже зараз зрозуміло, що це потенційно новий світ для управлінської ланки компанії.

Список використаних джерел:

1. KPM International (дані надані PitchBook), Пульс Fintech Q4 2017: GlobalAnalysis of Investment in Fintech (лютий 2018).
2. Прохоров М. Як блокчейн змінить бухгалтерію URL: https://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ012012
3. Технологія блокчейн уже змінює світ фінансів: як саме URL: https://akon.ua/msfz.ligazua/magazine_article/FZ001579

Єрмолаєва М. В., к.е.н., доц.,

Федько В. В., магістрант,

Полтавський державний аграрний університет,

Полтава, Україна

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. Заборгованість покупців за реалізовані товари, виконані роботи та надані послуги в національній системі обліку відображається у складі активів підприємства і є джерелом одержання доходів. В Україні методологія відображення в обліку інформації про заборгованість покупців регламентується НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Саме цей стандарт надає класифікацію дебіторської заборгованості і поділяє її за термінами погашення на поточну, довгострокову та сумнівні борги [1].

Зазвичай, найбільша питома вага у структурі дебіторської заборгованості підприємства припадає на поточну, зокрема на заборгованість покупців за придбані матеріальні цінності та виконані роботи та послуги. Від своєчасності погашення товарної дебіторської заборгованості залежить надходження грошових коштів і подальша можливість підприємства здійснювати розрахунки з постачальниками, персоналом, з бюджетом, кредитними установами та проводити інші види розрахунків.

Основна частина. На бухгалтерську службу підприємства покладені повноваження не тільки здійснення розрахунків, а й контролю за станом дебіторської заборгованості покупців і замовників. Для цього на кожному підприємстві повинен бути налагоджений тісний зв'язок між бухгалтерською службою і особами, які уповноважені укладати договори з покупцями та замовниками. Один примірники укладених договорів обов'язково повинні зберігати в бухгалтерії.

Обліковий працівник, який веде облік розрахунків з покупцями та замовниками, повинен здійснювати постійний контроль за дотриманням умов, визначених договорами, зокрема – за дотриманням термінів проведення оплати.

При цьому слід пам'ятати про необхідність проведення роботи з покупцями на предмет виконання договірних умов. В першу чергу бухгалтеру слід звернутися до покупця з нагадуванням про наближення термінів оплати, визначених договором. Крім того, необхідно провести звірку залишків заборгованості та оформити відповідний акт звірки розрахунків з підписами представників покупця та продавця. Такі звернення повинні бути обов'язково зафіксовані документально. В разі неспроможності покупця своєчасно провести розрахунки може бути прийнято рішення про надання йому комерційного кредиту у вигляді відстрочення платежу або може бути прийнятий вексель. В таких випадках складається і підписується додаткова угода до договору (контракту) або додаток до договору.

Відсутність постійного контролю за станом дебіторської заборгованості може призвести до її переходу в категорію сумнівного боргу. Якщо сумнівний борг тривалий час не погашається і бухгалтерська служба не здійснює заходів по його погашенню, то в кінцевому підсумку сумнівний борг перетворюється на безнадійну дебіторську заборгованість.

Значні суми безнадійної дебіторської заборгованості суттєво впливають на стан оборотних активів підприємства і на його фінансове становище. Непогашена своєчасно дебіторська заборгованість вилучає із господарського обігу значні кошти і не дає підприємству своєчасно здійснити поточні розрахунки. При цьому, дебіторська заборгованість відображається у складі активів підприємства, але отримання в майбутньому економічних вигод зменшується одночасно із збільшенням терміну її непогашення, що суттєво погіршує результати діяльності підприємства.

Крім того, наявність значних сум простроченої дебіторської заборгованості може свідчити про те, що на підприємстві використовують схеми так званого «переведення в готівку безготівкових грошових коштів», коли фактичні розрахунки за отримані товари проведені готівкою «з рук в руки» представниками покупця і продавця. Після такої операції зазвичай фірми ліквідуються і державний бюджет не отримує податкових надходжень.

Проаналізувати динаміку дебіторської заборгованості підприємства можливо шляхом вивчення фінансової звітності, зокрема ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». Так, по статті 1040 відображається довгострокова дебіторська заборгованість, по статті 1125 – дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, по статті 1155 – інша поточна дебіторська заборгованість. Зростання сум дебіторської заборгованості може відображати збільшення реалізації продукції, товарів, робіт та послуг, а може свідчити про несвоєчасну оплату покупцями. Для уточнення цієї інформації слід звернутися до ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності», де у IX розділі «Дебіторська заборгованість» наводиться розшифровка сум дебіторської заборгованості з термінами виникнення [2]. Такий експрес-аналіз фінансової звітності допоможе сформулювати об'єктивну думку щодо діяльності конкретного покупця і виробити відповідну тактику роботи з ним.

Висновки і пропозиції. Отже, дебіторська заборгованість підприємства може суттєво впливати на його господарську діяльність. Бухгалтерська служба повинна здійснювати постійний контроль за станом дебіторської заборгованості і не допускати порушень договірних умов. Для цього необхідно передбачити у

посадовій інструкції облікового працівника проведення обов'язкової звірки розрахунків з покупцями та визначити періодичність складання актів звірки.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. Дата оновлення 29.10.2019 р. № 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (Дата звернення 11.02.2021)
2. Вороная Н., Чернишова Н. Форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності». *Податки & бухоблік*. 2019. № 7. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/january/issue-07/article-42045.html> (Дата звернення 11.02.2021)

Жук В. М., Мельник К. П.

ННЦ «Інститут аграрної економіки»,
м. Київ, Україна

АУДИТ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

В інституціональній теорії термін «інститут» пов'язують із поняттям «зовнішня норма», оскільки останнє поняття фактично застосовується в практиці спільної діяльності. Є два види норм: правові та умовні правила. Інститут – це і є фактично діюча рефлексивна норма і ніщо інше [1, с. 79].

Будь-який інститут має схожі з іншими інститутами утилітарні риси, кодекс усний і письмовий, ідеологію, культурні символи, установки і зразки поведінки та ін. При детальному аналізі наявності і змісту цих ознак у інших соціальних (в тому числі і економічних) інститутах, очевидно, що і аудит можна і доречно оцінити за тими ж параметрами (табл.).

Таблиця 1

Оцінка аудиту на відповідність параметрам соціально-економічного інституту

№ з/п	Ключові параметри ідентифікації соціально-економічного інституту (CEI)	Відповідність аудиту параметрам CEI
1	Наявність притаманних лише йому формальних «правил гри» / нормативно-правових	Відповідає
2	Наявність поведінкових норм / Кодексу етики	Відповідає
3	Ексклюзивна / ліцензійна організаційна	Відповідає
4	Притаманний лише йому інструментарій й методичне забезпечення діяльності	Відповідає
5	Спеціальне науково-освітнє забезпечення	Відповідає
6	Складна, соціально стабільна практика	Формується
7	Чіткість місії і її усвідомлення суспільством	Формується
8	Наявність стійких соціально-психологічних феноменів аудиторів / неформальні інститути	Формується
9	Наявність в теорії інституціональної	Формується
Σ	Аудит є соціально-економічним інститутом	

Джерело: Розроблено автором.

За параметром «Наявність притаманних лише йому формальних «правил гри» / нормативно-правових актів» інститут аудиту цілком відповідає статусу

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-КОМПЕТЕНТНЕ УПРАВЛІННЯ
КОРПОРАЦІЯМИ В УМОВАХ ПОВЕДІНКОВОЇ
ЕКОНОМІКИ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

18 лютого 2021 року

Друкується в авторській редакції

Відповідальність за інформацію, викладену в публікаціях
несуть автори

Коректори

Л. В. Шостак, А. М. Лялюк

Технічні редактори

Л. В. Шостак, А. М. Лялюк